

POKROK.

„POKROK“ vychodí každý piatok
Adresa pre všetky zásielky:
2307 Tešák, Uh. Skalica (Szakolcza).
Reklamy (inzeráty) účtujú sa ľavne a
platia sa vopred.

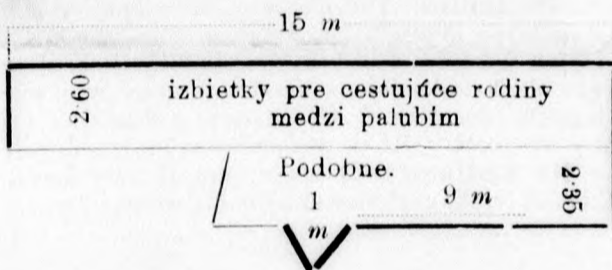
Predplatné poštou:
Na celý rok 2 kor. — Na pol roka
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.
Predplatné do cudzozemka 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijmajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Srážka lodí na mori.

Pôvodný dopis zo Cherbourgu. 23. XI. 1906.

Dňa 20./11. vyjeli sme z Brém. Povetnosť bola nám priazniva k večeru už vlnilo sa more. Ľudia začali choreť a silný víchor začal hádzat vlny až prez palubu. Prez to všetko druhého dňa asi o troch hodinách odpoľudňa prijeli sme ku anglickému pobrežiu. Tu vstúpili na breh cestovatelia do Alžiru v severnej Afrike. Po dvoch hodinách odpočinku vydali sme sa na ďalšiu cestu a asi o 7. hodine večer prijeli sme k prístavnému francúzskému mestu Cherbourgu. Asi za jednu hodinu pohli sme sa na ďalšiu cestu. Sotvy však že pohli sme sa z miesta, zazreli sme veľkú loď s dvoma komínami, ako do našej lodi „Kaiser Wilhelm“ jela do praveho boku. Naša loď dávala jej hneď signály, aby vyšla. Anglická „Orinoko“ jakoby zúmyselne hnala sa priamo našej lodi do boku. V tejto kritickéj chvíli naša loď vidiac, že tá cudzia nechce vyhnúť, sama počala cúvať nazad. Avšak bolo to už pozde. Zelezný pisk anglickej lodi vrazil celou silou do praveho boku našej lodi a urobil v nej diery v nasledujúcich rozmeroch a podobe a sice 0.7 m nad hladinou morskej vody.

Jako z nakreslenej obrázky vidíte, voda nevnikla do lode. Zabilo sa 7 osôb, 4 boli ranené a viaceré ich padlo do mora. Istotu nemôžem vedieť, len to viem, že mŕtvych po šiest raz prenášali v plachtách na francúzsky parník. Sme totiž na 4 km. blízko ku francúzskej pevnosti Cherbourgu, kde sú válečné lode a torpedové člny zakotvené. O samej srážke v krátkosti toto: Osem hodín večer. Neni sice jasno, ale tmy není. Mlha žiadna. Začíname vychádzať z prístavu Cherbourgu, kde sa odovzdávala pošta. Tu vidíme veľkú loď s 2 komínami ako proti nám z boku pluje celou párou. Loď naša dáva výstražné znamenie, trúbi 4 razy jedon za druhým a zároveň zvoní. Tá však nič nedbá a jede zrovna do stredu praveho boku našej lode. Naša loď chce ju zachrániť, cúta nazad, je však už neskoro. Prudký náraz zatrasol celou našou loďou. Ľudia čo boli hore na palube, padajú na jej pôdu. Dolu pod palubou sa bavia cestovatelia vybiehajú prestrašení na palubu, kde nastáva tlačienica na úmor. Ocelový pisk cudzej lode vnikne asi na 1 a pol metra do boku našej, do oddelenia cestujúcich v medzupalubím. Tam elektrické svetlo zhaslo, preto že vedené bolo z prelomenej steny lode. Výjavy, jaké tam nastaly, opisuje 60 ročný Čech takto: „Stojím u steny lode so svojou ženou a zrazu mohutný náraz. Uchopím svoju ženu a chcem utekať, avšak už je pozde. Trosky steny srazily nás na zem. Vstanem a chcem pomôcť svojej žene. Nikam nevládzem. Trosky zahádzaly ju celkom, nemôžem s ňou ani pohnúť. Je tma, nevidím ani okolo seba. Ani neviem, jako predsa dostal som sa von, ale ženu mi zabilo“.

Podobných prípadov udalo sa tam viacero. Mŕtvi a ranení boli z horejšieho oddelenia. Ďalej okrem toho bola ešte len jedna žena ranená, ačkoľvek nárazom celý rad 15 postil bol rozbitý. Šťastie bolo, že to bolo ešte z večera, keď väčšina cestujúcich zdržovali sa von zo spalni.

Zatiaľ, čo sa toto dole dialo; cestujúci na palube pobiehali ustrašení sem a tam. Ku všetkému zmätku ozvaly sa výkriky: „Loď sa topí!“ Endia, zvláštne ženy s deťmi v náručí, nevedeli v zúfalstve čo robiť; jedni hlasite sa modlili, prosiac Boha o pomoc; druhí objímajúc sa, túčili sa, bo mysleli, že už uderila ich posledná hodina. Náurníci behali tiež hore-dole, hľadajúc čo možno a treba opraviť. Asi za 5 minút rozkázal kapitán cestujúcim v medzupalubím, aby sa odobrli hore na palubu II. triedy, kde zostali asi 10 minút, než prišla správa od lodných dôstojníkov, že sa nestalo nič viac, a že každý môže ísť pokojno spať. Neskôr pridal k našej lodi, ktorá zatiaľ zakotvila, malý francúzsky parník, ktorý prevzal mŕtvych a ranených a na breh previezol. Včul stojíme zakotvení neďaleko miesta srážky a čakáme na loď, ktorá nás ďalej dopraví.

Keďby naša loď nebola cúfla nazad bol by náraz zasiahol loď prave v prostriedku tam, kde je strojárna a dla úsudku strojníkov. Bola by loď výbuchom roztroskotaná bývala, tak že by sa nikdo nebol oratoval. Ustrnul.

„Sasér.“

Strýc Martin kráča hrdo po ulici, nepozera ani v pravo ani v ľavo, celá obec ho obdivuje a čuduje sa tomu, že tak hrdo a pyšne sa on nesie, ktorý je obyčajne samá peniženosť. Udalosť táto deje sa roku Pána 1920. Ľudia nevediac pochopiť príčinu hrdosti strýca Martina, bojazlivo prístupujú ku nemu a pýtajú sa: „Strýče, Martine, čo sa vám stalo, čo je s vami, že tak hrdo a nani opovrhajúc kráčate?“ Strýc Martin hrdým pohľadom po nás mrknúc, odpovie: „Ja som jedol hovädzie mäso!“ Ľudia oči vyvalujú na neho a obdivujú ako strýc Martin mohol prísť ku takejto lahôdke, keď roku 1920. koštuje jedno kilo hovädziny 20 korún.

Je to len žart, ale keď to ďalej pôjde tak s dražením mäsa, asi takto to bude vyzerat za jedných dvaciat rokov.

Všetky noviny sa zaoberajú s otázkou draženia. Lieky a odpomoc hľadajú, a nenie to žaloba len naša, ale podobne si sťažujú aj iné štáty.

Jedni volajú, aby sa hranica otvorila a cudzozemský dobytok aby mal slobodný prístup. Druhi dokazujú, že ani otvorenie hranice nemôže odpomôcť. Ako príčiny draženia mäsa sa udávajú, premena hospodarská, nedostatok čelade, škodlivé poľovné zákony, takzvané výdojné hospodárenie, oranie lúk a pasienkov atď., najmenej ale poukuzujú na pravú príčinu v ktorej my tu najväčšiu a najhlavnejšiu príčinu

nachádzame, a sice na úžernické prostredkujúce kupčenie s dobytkom, ktorého úroky konzument musí zaplatiť.

Koreň všetkého tohoto zla spočíva v moderných úžernických karteloch, ringoch a trustoch veľkých kapitalistov, ktorí prostredkujúce kupectvo úplne na seba strhli.

Dnes menší gazdovia vyhýbajú budapešťanskému a viedeňskému trhu, a len tí ho navštevujú, ktorí sú členami toho železného kartelu.

Je to otázka veľmi vážna, s ktorou by sa mali zaoberat všetky hospodárske spolky krajinské a hľadať spôsob rozlúštenia. My, ktorí sme spolkový časopis, ktorý sa výlučne venuje spolkovým otázkam, sa tiež s otázkou touto zaoberat budeme.

Teraz len našich gazdov na jednu vec upozorníme a prosíme, aby nám v čísliciach vyrátali, koľko asi peňazi pri jednom vidieckom jarmoku do vaku strčia takzvaní „saséri“, ktorí nie len vola, ba ani žiadnej kozi ani hovädzieho chlpa nemajú. Keď je volakde jarmok, nahrne sa ich tam 30—40 sasérov a od každého predaného kusa platia im naši sedliaci 5—10 až 20 korún.

Tito ľudia bez práce a namáhania sbierajú a zdierajú ohromnú daň, ktorú potom obecnstvo a konsument platí musia. Škoda, že nemáme o tomto dopodrobnú štatistiku a vtedy by ste videli, o jak veľké státisíce sa tu jedná. Neorú, nesejú, samo sa im rodí, sedliak trpí a konsument platí. T.

Žiadosť na našich mládencov!

(Adressovaná na správu Kat. Kruhu ve Skalici)

V poslednej dobe množia sa až veľmi prípady, že pri tanečných zábavách, ktoré sa v kruhu usporiadajú, nielen čistota našich úborov, ale i naše zdravé čiastky tela ohrozené býajú, tak že poriadné a čiste oblečené dievča i dvakrát si musí rozmysleť, nežli sa do tancu pustí.

Naši mládenci si totiž osvojili ten zlovyk, že do tancu idú s horiacou cigarou, a nielen že popelom nás zasypávajú, ale naše uši, oči, tváre nám ohňom ohrozujú, a mnohé z nás už i popálili.

Toto by nemalo byť, a veď to bolo aj zakázané, ale ten zákaz je už zabudnutý. A preto vyzývame všetky panny a ženičky, ktoré sa tancu súčasťou chcejú, aby s takovým mládencom, ktorý má cigaru alebo ešte horšie, cigaretu zapálenú, do tancu sa nepustily a ani žiadného takého v kole netrpely.

Taktiež kto soširákom na hlave pre vás príjde, čo je tiež len zlovyk, aj toho odpravte; to má miesto v židovskej krčme, ale nie v kruhu.

Mládenci, buďte šetrnejší a zdvorilejší!

Biele pohľavie.

Dopisy.

— Kateriny v Skalici Nikde — snáď v celej krajine — neboho na Katerinu tak veselo, ako v Skalici. Vie ľud náš, že smutok odobiera chuť ku žitiu a ku práci a preto jakoby na vzdory zaspieva, zahraje, zatančí si a zapomenie na krvavú ranu, ktorú pred týždňom dostal. Kto čítaš, rozumej. My chceme žiť ďalej. Zjavný znak životachivosti dala o sobe na Katerinu skalická mládež. Dával sa „Sedliak krivoprisažník“, ťažký kus zo života ľudu.

Sedliak z križovátky krivo prisahá, že po bratovi neostal testament, bratové deti Jakuba, a Veronku vyvrhne, bohatstvo sŕňa, syna ale Petrika posielajú za kňaza, aby mu tento vo svedení ťažký hriech jeho odpustil. Petrik však energicky odráža farizejský úmysel svojho otca, vezme štvanu Veronku pod svoju ochranu. Hriech vzrastá v sedlákovitak obrovsky jako v jeho synovi statočnosť a vo Veronke, láska oproti Petrikovi. Petrikovi k vôli zpalí ona aj dôkaz testamentu svojho otca, ktorý našla v modlacom knižke na suchotiny, zomierajúceho brata Jakuba. Vlastným otcem postriekaný Petrik dostane za odmenu Veronku. Sedliak krivoprisažník hriznutý zlým svedomím bez potechy kňaza bledne zabynie revú: diabol pekelný, on je to, čo ma drží. Hlbokéj dramatickej ceny kus, ktorý však dobre predniesť je práve ťažká úloha: pre dlhé monology z čiatku. Pána Teslika herci však prekonali tie ťažkosti. A. Hottmar bol že to sedliak s rúžencom a s veľkou modlacou knihou. Jeho posuňky a výraz tváre vyznamenávajú ho jako vzácnu hereckú silu. Čo sme nerozmeli pre veľkosť miestnosti, to dali nám porozumeť pádne posuňky Hottmarové. Petrika výborne dával J. Bránecký. Inteligentnu tvár, nežné ale energické vystupovanie, sila hlasu a silný vank precitenia, barvily jeho úlohu utešene. Z neho sa musí stať výborný herec. No Veronka, kdože by bol zahrál lepšie, jako známa už na javišti sl. A. Pekarová. Makkými ale silypnými posuňkami pekných očí, vzdornej šle, príjemne zbarveného hlasu a šikovnými obrátmi vedela upútať pozornosť obecnstva nadovšetkých Sl. J. Veselý A. Levius M. Horvat, M. Kolínek, to Vám boly utešene devy v moravskom kroji, akoby kvietok zo zahrady utrhol. Obzvláštne: pochvaly hodné su preto, že si utešený ten úbor zostavily samy. A stará baba so židom, akože by mohli chýbať? Jakoby sám Matuzalem hľadela T. Kolínková cez veľké okuliare na zamasteného Jajtelesa (M. Horvát.) ktorý si vurštu zabudnul u starej Lize: ešte podnes je tam.

Pekne hrál zomierajúceho suchotinára náš Janko Valúch. Boli sme dojatí až po slzy, keď zomierajúci spieval:

Hojže Bože, Bože drahý,
Ber len, veď čože stratím?
Na ten svet som prišiel nahý,
A nahý sa navrátim.
Len potom sa neuchyluj,
Pred ostatnou potrebou;
Pomiluj, Bože, pomiluj.
Keď ostanem sám — s Tebou.

Krásne bylo vidieť vystupovať v utešenom staročeskom kroji, v krátkych „kalhotách“ a v zelených „lajblbl“ frakovaného sedliaka statného Michala Tomíka a i cez oblok milujúceho Antonína (Krušimu). No šafár (Šátek) v horlivosti tiež neostal za ostatnými. Dlužno pozna menať, že od „Ruduz a Mahlfeny“ nehrali naši skalickí ochotníci tak ťažký kus, jako tento. Preto všetka im česť a chvála.

Obecnstvo navštívilo divadlo takým počtom jako snáď nikdy. Jako keďby nás bol vyberal, z každého stavu bol niekto. Nechybovali ani učíteli, advokáti, kňazi, ba ani úradníci. Mali sme tu chýrucho astronoma nášho Dr. Jána Wágnera stavite a M. Harminca z Pešti a mnohých vzácných hostov, ktorí po divadle, veselo dali sa do hovoru s jedno zduchým ľudom. Pán, sedliak citilí sme sa všetci, jako deti jednej slovenskej materi. Spevom a večerným svetlom utešených miestností „Domu“ rozjasnily sa aj tie najstarostlivejšie tváre. Bavily sme sa, aby sme načerpajúc novej odvahy, neklesali v prácach v nastávajúcich bojoch života

— Z Búr. Svätého Jura Čítal som, v našom milom „Pokroku“ článok pre našich mládenčov. S veľkou radosťou ma to naplnilo, keď nám pán redak or rozkazujú dopisovať do Pokroku pod vlastným menom. Teda hore sa mládenči, chytme sa pera, lebo včul nám nastanú dlhé večerky; nie len hulákaf celé noci a po krémách vysedávať. Hore sa mládež aj u nás vo svätom Juru! Založme si aj tady čítací kruh, tam sa budeme schádzať a poučovať sa: tomu sa budú aj naši rodičia tešiť, lebo len tak sa z nás stanú múdri slovenskí synovia. Srdečný pozdrav všetkým čitateľom „Pokroku.“
Jozef Žák, mládenec.

— Boonton, N. J. — Tu u nás v Amerike chodačo sa robí, a ledačo sa pripravuje, bude-li z toho jásanie alebo škrípanie zubov, alebo obydve dohromady. to sa dosiaľ nevie.

Predovšetkým oznamujem, že slávne ukončený je slavný boj demokratov s republikánmi. Dňa 6. t. m. boly voľby na guvernérovo jedno-ko-každého štátu v Spoj. Štatoch.

Mnohí očakávali, že demokrati zvíťazia, avšak nestalo sa to, bo republikáni sa udržali.

Vo všeobecnostitýmito voľbami získali demokrati, bo republikánsku väčšinu zredukovali o jednu tretinu. V Kongresse bude 227 republikánov a 158 demokratov; republikáni budú mať teda väčšinu 69. V poslednom období republikáni mali v kongresse olli členov viac ako demokrati. — Kým republikáni panuju, je pre národ náš dobre, bo oni sú majiteľmi fabrik, majn atď. dajú národu vyrobiť, kdežto za demokratov je živobitie lacnejšie, čo však oschu, keď niet výrobu. Republikáni pozatvárajú dielne, a my môžeme hladovať. — Roosevelt (Rusvelt) všade pomáhal strane svojej, kde jej víťazstvo bolo pochybné. Demokratom zase hodne na pomoci bolo organizované robotníctvo. Z volieb týchto tak republikáni, ako i demokrati čerpajú nádeje na víťazstvo svoje pri voľbách presidenta, kt ré budú o dva roky.

— Práca tu všade ide výborne. —

F. Škutil.

— Zo Skalice. V 45. č. „Pokroku“, pod názvom „Našim mládencom“, čítal som vyzvanie, aby mládež svoje dobré myšlienky do tohoto časopisu skládala.

Ale bohužiaľ, medzi našou skalickou mládežou málo ktorý sa doposiaľ osmelil niečo napísať. A čo je v tom za príčina? To, že naša skalická mládež, — česť výminkám! — málo číta; na miesto toho hraje radšej karty, a tak peňaze, za ktoré by si mohli dajakú peknú knižku slovenskú kúpiť, prehrajú. Čítanie je tak osožné našej duši, jako pokrm pre naše telo. Ktorý človek nečíta a mohol by a má k tomu aj čas, ten neni hoden, aby žil.

Milý mládenči! Na nás čakajú veľké úlohy v ťažkých časoch, v jakých žijeme včul a preto zavčasu sa prichyťme do toho a majúc pred sebou to staré porekadlo: že „učení žiaden s neba nespadol“, osmelme sa. Vo škole sme sa málo naučili, bo tam všetko učili maďarsky a tak i málo vieme alebo nič. No však za to máme sa teraz, keď dochádzame do rozumu, počúvať a len týmto spôsobom docielime to, že zameškané dohoníme.

Už kolkoras bolo v tomto časopise vypísané, aby sme sa shromažďovali na večierku spolku striedlivosti vždy vo štvrtok. Ale aj toto má slabý výsledok; sotvá 15—20 mládenčov prichodí tam. To už poukazuje na to, jak mála je zaujatost mládeže za vzdelaním a veď je to veru krásne poslúchať tak ducha plné a pre nás aj zo zdravotných príčin osožné prednášky a reči našich pánov vodcov, ktorí to nře zo zisku, ale len preto konajú aby z nás hodných a statočných ľudí vychovali. Za to im chvála a vďak, a nech ich Pán Boh dlho živí k našemu dobru a prosperu.

Teda mládenči, dajte sa už raz do toho a dbajte na seba a našu budúcnosť! S Bohom!
Jozef Procházka, mládenec.

Odporúčajte „Pokrok“.

Drobné zprávy.

— Spolok sv. Vincenta v Skalici dla starodávnej obyčaje na Vianoce ošati viac dietok; ku cieľu tomuto vyziva správa et. pánov do-brodincov, aby ku vianočnému stromku svojimi milodarmi prispeli ráčili peňažnou podporou. Spolok prijíma aj obnosené a zbytočné šaty, ktoré pre chudobu upotrebi. — Peňažné podpory žiadame na p. Jozefa Teslika odovzdať, šaty ale v spolkovom dome sluhovi oddať.

Na ošatenie dietok prispeli: Dr. Ján Černoch, opát, kraj, vyslanec 20 kor., Dr. Ludvik Okánik, dekan a farár 10 kor., Dr. Pavel Blaho, kraj, vyslanec 5 kor., Jozef Novák, kaplán 4 kor. (Pokračovanie budúce.)

— Členom mliekarského družstva. Dňa 2. decembra v nedeľu večer o 8. hodine bude sa vydržiavať v miestnostiach kat. kruhu mimoriadne valné shromaždenie mliekarského družstva. Prosíme členov, aby sa dostavili v úplnom počte. Správa.

— Prednáška. Dňa 3. decembra na sviatok sv. Františka večer o 8. hodine bude prednáška v kat. kruhu. Cez advent každú nedeľu a sviatok budú sa riadne prednášky vydržiavať. Predseda.

Každý štvrtok čajový večer v kat. Kruhu.

Kto má zemiaky, (erteple) na predaj nech sa hlása v mliekarni.

Členom spolku sv. Vincenca. Členovia platia svoje príspevky!!

Odkazy redakcie.

Do Holiča. Váš dopis o oddalenej voľbe prisazníkov uverejniť nemôžeme, nie sme politickým časopisom, a tak by nás stihali. Keď sa vám ale krivda deje, opíšte to krajinskému vyslancovi dr. Jánovi Černochovi a žiadajte ho, aby vo veci tejto v parlamente interpeloval.

Do Radimova. Dopis uverejniť nemôžeme. Ľudskú vrtkavosť sme si zaznačili do pamätnice.

Žarty.

Skromne. Nevesta (pred sobášom): O mój drahý, čo sa mojich žiadostí týče, to len jednu mám: aby si mi všetké žiadosti vyplnil.

Neklamný znak. Domáca pani (k novej kuchárke): Ale, Katra, jak elegantne ste oblečená! Na konci človek ani nebude vedieť, ktorá je kucharka a ktorá pani.

Kucharka.: „O preda, milostpani, pri varení sa to už pozná.“

Jeho syn. Otec: „Karolku! Choď len s maminkou!“

Karolko.: „Ale, s maminkou ja nerád chodím; ona nikdy nemá smádu.“

Musel svoju výpoveď podporeť. „Sudea: Prečo ste žalobníkovi, keď ste ho hovädom nazvali, ašte oftnok dali?“

Sedliak: „Lebo nepočuje dobre.“

Kominársky humor. „Mlynárka: Idte preč zamazané, ja Vám to neuverím, že mňa máte tak rád.“

Kominár: To stojí Vás jeden bozk, a budete to mať čierne na bielom.“

**Výstava dobytky a rozdelovanie
odmien za čistokrevný dobytok
v Skalici.**

Nitriansky hospodársky spolok usporiadal túto výstavku s pomocou ministerstva orby, aby naši roľníci boli posmelení ku chovu do-

bytka a za dobré opatrovanie a pestovanie odmenení.

Prihnaté bolo asi 800 kusov krav a jalovic, ale výber bol malý. Skalica a okolie nemôžu sa pochľúbiť len prostredným dobytkom. Okolie prevládalo Skalicu, prihnalo lepší, rasove čistejší a lepšie opatrovaný dobytok.

Výbor, ktorý posudzoval a odmeny určoval pozostával z pánov: hl. štát. inšpektora p. Tölga pre chov dobytka z Prešporka, sekretára nitrianskeho hosp. spolku a úradníka dobytárskeho inšpektorátu p. Herzmauskeho, ďalej kárského inšpektorátu p. Herzmanskeho, ďalej pán okresný zverolekár z Holiča, pán Kúcky, Kadlečík, Holub, Timföld, Bundala, Tomík, Okánik boli od mesta vymenovaní jako odborníci.

Výber bol dosť ťažký!

- I. štátnu cenu na krávu, 80 korún dostal Ján Lača z Kátova.
 - II. štátnu cenu na krávu, 50 korún dostal Pavel Zabadal v Skalici.
 - III. štátnu cenu na krávu, 40 korún dostal Ján Výleta z Holiča.
 - IV. štátnu cenu na krávu 30 korún dostal Ján Tomeček zo Gbelov.
 - V. štátnu cenu na krávu 30 korún dostal Imrich Stehlik z Kátova.
 - VI. štátnu cenu na krávu 30 korún dostal Ján Zabadal zo Skalice.
 - I. cenu mesta Skalice 20 korún dostal Henrik Bartal zo Gbelov.
 - II. cenu mesta Skalice 20 korún dostal Michal Buchta zo Skalice.
 - III. cenu mesta Skalice 10 korún dostal Michal Staňka z Vrúdišťa.
 - Cenu skalickej mliekárne 10 korún dostal Michal Bojanovský z Prietráže.
 - Na jalovice dostali ceny nasledujúci:
 - I. štátnu cenu 80 kor. Pavel Stehlik z Kátova.
 - II. štátnu cenu 50 korún Daniel Novomestský zo Skalice.
 - III. štátnu cenu 40 kor. Ján Pyhoňa z Holiča.
 - IV. štátnu cenu 30 korún Ludvik Hottmar zo Skalice.
 - V. štátnu cenu 30 kor. Ján Zabadal ze Skalice.
 - VI. štátnu cenu 30 kor. Štef. Volek z Trnova.
 - I. cenu mesta Skalice 20 korún Marek Mokrohajský zo Gbelov.
 - II. cenu mesta Skalice 20 korún Michal Vlk zo Gbelov.
 - III. cenu mesta Skalice 10 korún Pavel Leška z Trnova.
 - Cenu skalickej mliekárne 10 korún Pavel Zlámal ze Skalice.
- Pán klavný inšpektor dobytčársky sa vyslovil, že v Skalici odstavujú veľmi skoro teľtá, a že svoj najkrajší dobytok s lásky k peniazom odpredajú prišlým kupcom z Moravy a špatný si ponechajú! Že vôbec málo pozornosti venujú opatrovaníu dobytka.
- Dr. Okánik, predseda mliekarského družstva vysvetlil prítomným účel výstavky a poďakoval pánu ministromu Darányimu za udelené podpory, jako aj nitrianskemu hosp. spolku a mestu Skalici.
- Pri udeľovaní cien prítomný bol aj kraj. vyslanec p. Dr. Pavel Blaho.
- Poznamenávame, že vyznačení boli aj 4 členovia skalickej mliekárne.

BESÉDNICA.

Tom Dominík.

Medzi veľkými vrchami obkolesené leží Lévanské pole. Prostriedkom tečie potok, ktorý šumne sa tisne medzi vysokú vodnú trávú. V prostred toho pola je jazero, obrastené starými stromy.

Pod jedným z tých stromov stála chatrč, viac kolibe podobná, v ktorej býval Tom Dominík so synom Alexejom.

Tom vystúpil z koliby, stiahol dvere za sebou zývajúce, ospanlive stúpai, a kde stál jeho ťln uviazaný na refazi. Klakol si začal sa umývať. Poobzeral sa, či mu snáď niekto neukradol niečo cez noc, však našiel všetko na svojom mieste, ako to bol pred dňom položil. Kto by mu tu čo vzal, keď on bol jediný obyvateľ tohoto pola. Všetko bolo jeho: liška, vlk, medveď, ryby, vtáky atď.

O tom, čo sa stalo za horami, on nevedel nič, len keď mu tu sa zatárajúci pastier niečo zvestoval. — V minulom roku bol videl, že na východe voľačo horelo, ale on sa nazdal, že to snáď horu vypalujú. Toto mu tiež jeden pastier povedal, že to akýsi cudzí svetlý vojáci, podpálili starý mlyn.

Cudzí vojaci, — prečo? — Toto mu klin udrelo do hlavy.

Tom si ľahol, vytiahol sieť a pustil ju do vody. Pod chvíľou zodvihol hlavu a počúval, neskoršie zazrel na ťlnku vysokého, ako jedľa, ohlupa, zvojho syna Alexeja.

Tom sa zodvihol a zdĺhavým hlasom zvolal

— Hahó, hahó, Alexej!

— Haó, hó haó! . . . zvolal a vyzdvihol ruku do vysoka, v ktorej držal veslo.

Počerný, mladý ťuhaj vystúpil z ťlnka, Tomov jediný synáček.

— Koľko hodín je asi, Alexej? — pýtal sa Tom, — moje oči sú už staré, nevidia.

— Tri preč.

— Len toľko?

— Len.

— Jedol si, Alexej? — pýtal sa starý.

— Jedol, odvetil lenivo Alexej a sadol si.

— Čo?

— Nevieam.

— No šak? Zlej vóli si...

— Veru.

Starý si ľahol a počúval, či sa ohlási Alexej — ale sa ve' neohlásil. — Keď videl že sa neohlásil, pýtal sa ho:

— Fíme si dal ryby?

— Jej — zavrčal syn — ale som ich doniesol zpät.

— Nehovoril si s ňou?

— Shováral som sa.

— A tedy?

— Nič; nechcela ich, — povedala; nechcem.

— Ani teba nechce?

— Ani mňa nechce!

— Nerob si z toho nič, veď ona nenie tak veľmi pekná; čo, jej otec je ešte chudobnejšie, ako my, čo by si mal z toho?

— Ja ju milujem.

— Si blázon. . . Sú ešte krajšie dievčatá v meste; len choď medzi ne a povedz im. . .

— Len ju milujem, otcé.

— Počujem, počujem. . . a keď ta nechce Alexej, čo urobíš? Povraz si neuviažeš na krk, guľku si nepustiš do hlavy pre ňu, nechaj ju tak.

— Nenechám!

— A prečo?

— Druhého miluje. . . šomrál sebe a skočil s lavice. — Druhého miluje Féma, preto mňa nechce viac.

— Koho?

— Veselína. . . odpovedal hnevom.

Tom sa dlho díval na syna, krútil hlavou.

— Veselín je náš. On zaslúži sto takých, ako je Féma. Keby on nie, neboli by sme tu, on ma vyslobodil z Turkovej hrsti, — on mi je pán a rozkazovateľ, ktorému ja vždy pomôžem, keď bude takú pomoc žiadať.

— Nech si najde inú — sekol syn.

— Ti si voľ inú Alexej.

— Ja? — Nikdy!

— Daj si pozor na seba. . .

— Ju milujem.

— Ona ťa nemiluje. Tis povedal, To máš príčinu, abys' odstúpil. Nechce ti ani ryby, ale ani teba — čo chceš?

— Veselím ju odhovoril. . .

— Veselín je náš. Druhý keby ju bol odhovoril, tak by som ti pomáhal. — Proti Veselínovi nezodvihnem ruku, jeho je mój život.

— Uvidíme. . . šeptál hnevom.

— Zaktvor si hubu, synu! — okríkol otec syna a chytiac ho za ruku, díval sa mu do očí, — ja tu rozkazujem. . .

— Alexej odstrčil ota od seba.

— Povedal som, že neodstúpim, skríkol Alexej. Že neodstúpiš?

— Len Bohovi, otcé! — odpovedal. —

Zaprisahal som sa, že kto srdce Fémino odtrhne, toho zakolem. Nestar sa do mňa. . . nevidím dobre. . . Guľkou mu hlavu prerazim.

— (Pokračovanie nasled.)

Oznamy.

Slovenská knižnica.

„Už je tu svrchovaný čas, aby národu nášmu daná bola do rúk vážna, skutočne dobrá a cenná slovenská kniha, ak má u nás vzrástať všeobecné vzdelanie. Sme národ bez svojských škôl — ako môžeme lepšie prosperovať, ako vydávaním a rozširovaním dobrých, vzdelávajúcich kníh, ktoré by nám vedely aspoň z čiastky to nahradiť, čo nám zhumplovaná, odcudzená škola dať zanedbala! . . .“

Vedení súc touto zásadou odhodlali sme sa vydávať lacnú sbierku dobrých, pôvodných slovenských kníh pod titulom: „SLOVENSKÁ KNIŽNICA.“ Po zaniklých „Záb. poučných knižkách.“ po zastavenej „Románovej bibliotéke“ usilujeme sa nahradiť tento nedostatok. Neplývame prázdnyimi sľubami ale ujisťujeme, že vydávať budeme iba knihy skutočne dobré, cenné, také, ktoré značia ozaj obohatenie našej spisby a literárneho trhu.

Každý rok vydáme štyri knihy, obsahujúce asi 700 strán. Ročný predplatok na všetky štyri knihy ustálili sme na 2 kor. 40 hal.

1. **Reštauráciu Jána Kalinčáka**, podarený obraz „volebných bojov“ v časoch zemianskych privilégií, tej ťabačky o moc a nadvládu v stolicách, toho spôsobu volieb — ktorý na hanbu a posmech slobody a ústavnosti i do dnes sa udržal. Je to vzácna kniha, najcennejšia zo všetkých prác tohoto znamenitého spisovateľa.

2. **Tri povesti** od Jána Čajáka, jednoho z najtalentovanejších mladších našich spisovateľov. Znamenité práce jeho v „Slov. Pohľadoch“ a v iných slovenských časopisoch ukazujú, že na prvú knihu jeho povestí môžeme právom byť zvedaví.

3. **Dejiny Národa slovenského**, práca popredného národno-hospodárskeho pracovníka *Igora Hrušovského*, na základe najlepších prameňov. Bude to práca jasno ríšaná, ľahkosrozumiteľná, písaná s láskou k predmetu. Kniha, ktorá má ukázať, aké veľké význam v dejinách tejto krajiny prislúži Slovákom, ukázať má, že nie sme národ „bez dejín, bez minulosti“ — naopak, že kultúrna práca naša je tu veľkého významu a že môžeme byť na ňu hrdí. „Mv sme tu doma! Táto krajina je i naša. Tisícročná práca naša dáva nám to právo!“ Bude to kniha, aká už dávno mála byť napísaná.

4. **Nové besednice** od *Tajovského*. Spisovateľ podá v tejto knihe výber najlepších svojich prác, účelne vybraných. Meno *Tajovského* je zárukou, že kniha táto donesie práce skutočnej hodnoty.

I pre ďalšie ročníky zabezpečené máme práce najlepších našich spisovateľov. Usilovať sa budeme podať v každom ročníku jednu-dve práce poučné, či už z historie, literatúry, zeměpisu, kultúrneho života slovenského, alebo z vied prírodných, praktické knihy denné potreby, z oboru práva, zdravotvedy atď.

Záleží na obecnstve našom, aby nás v práci tejto podporovalo.

Vydavateľstvo „Slovenskej knižnice“

(F. VOTRUBA)

v Pešti, (Budapest, VIII. Rákócitér 3.

Ženské vlasi. výše 25 cm. dlhé kupuje.

J. Mikulík,

v Skalici. (Szokolca.)

Z hotovuje tiež všetky odborné práce z vlasú za levné ceny.

800 korunový. Fotogr. Aparát pre, Fotozrazu zo všetkými potrebami je za lacnú cenu napredaj opitajtesa v Redakcie.

Husí játra za najvyššie ceny kupuje

Gustav Timföld,

v Skalici (Szokolca.) Na predmestí.

Oznam. Oznamujem ct. obecnstvu, že som otvoril v dome pána Mikuláša Raški z mojho vlastního mletia múčny sklep a sklad pod firmou Retczer P. Mučku dorábam z Banackej pšenice, ktorá je tak užitočná a biela jako aj z dolno-zemských párnich mlýnov. K dostániu v meňsom i vo väčšom.

Z úctou
Retczer Pál, mlynár
Morvaör.

Hľadajú sa učni do učenia. Jeden do kníhárskoho závodu. Jeden do klempeřského závodu. Jeden na kolárske remeslo.

Mám na predaj jednu novú mašinu cín-drovku pre šustrov za miernu cenu.
Ján Hasil,
Holič kopčanská ul. č. 102.

Do Holiča a okolia,

Páni hospodári. Keď chcete mať obilie jakékoľvek alebo pozadek sešrotované, tak sa hneď na ceste pristavte, alebo keď pojedie na trh vezmite sebou koľko sešrotovať chcete a keď pojedete z trhu, šrot bude hotový. Prijezd z ulice i suchého rádku

Bratri Ružičkovich č. 69.

Hľadám učňa s poriadnej rodiny na hrnčiarske a kachliarske remeslo.
Katerinec Ladislav, kamnar a hrnčiar
V Šaššine (Sassin) Nr. 220.

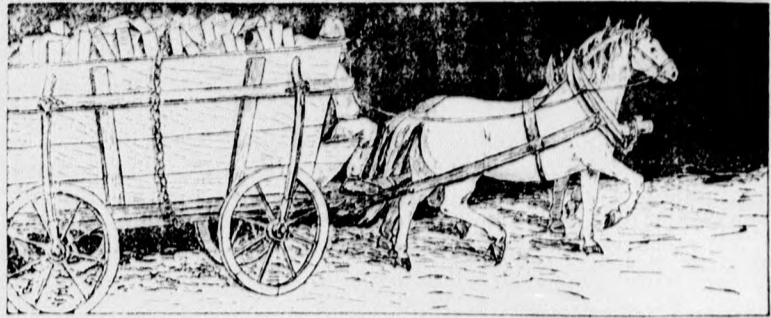
TELEGRAM !!

Sukne polovlnené po . . . 75-70 kr. a vyše.
Sukne grisetové vyšivané po 1 zl. 20 kr. a „
Sukne satenové tlačené modne po 93 kr. a „
Sukne kanafasové modne po 1 zl. 10 kr. a „
Sukne atlasové modne po . 1 zl. 5 kr. a vyše.
Sukne glotové, prádlo biele i delnicke, zástery všetkých druhov, obrusy, soupravy, plátina, atď., všetko v rozličných farbách a modních vzoroch vyrába a dobierkou ľavne zasiela:

tkalcovna A. Jelínka v Jimramově.

Vzoriky zdarma a fvanke.

Bratia krestané! Podporujte malopriemysel!
a len čistu ručnú prácu.

To je k neuvereniu s koňmi mladého Kováča. Deň po deň im také náklady navála do voza a divajte sa, ešte si Vám i sadne na voz a na koňoch ani nezbadat, že ťuhajú! Ale to je poriadny gazda! Najprv nedá statku núdzu trpeť, potom ich drží v poriadku a to najhlavnejšie: krmne vápno so značkou Hospodár má vždycky v zásobe. To robí jeho kone tak statné, otužilé a ku ťažkým prácam vytrvalé.

5 kilové vrecdo pravého vápna so značkou Hospodár stojí 2 koruny 80 hal. poštou vypladené, 10 krecák po 5 kilov 16 korún na skade a 50 kg. ťažké vrece 12 korún tiež na sklade.

Jesenský, Lipt. Sv. Mikuláš.

Jozef Orlický,

veľkozávod plodínový a semenársky, vlastné nakladanie chýrne známych bzeneckých ogurkov.
Bzenec Morava.

Odporúča svoj sklad: šošovice, hrachu, fazule, maku, kmínu a všetkých do oboru spadajúcich plodín a zelenin: cibuľu, cesnak, kysanú kapustu ogurky.

Pre jaro pôvodné repové semená v najacnejších cenách.

Zástupca pre Uhorsko

Jozef Paříze, Szabolcza.

D. Sensel.

Strojová výroba pletených punčoch v Holiši. (Ny. m.)

Shotovuje punčochy pre panie, dietky a pre pánov z bavlny a hodbávneho pletiva a síce len v prvej jakosti. Prijíma aj nadpletanie každého druhu punčoch za najľavnejšie — ceny. — Rýchle zasielanie. — Dokonála výroba.

Sviece kostolné

všetkých druhov

**voskové a polovoskové
sviečky**

stolné stearinové a parafínové, hladké a krútené, biele lebo barevné, ďalej

mydlá

ku praniu a voňavé (toiletne), všetky

v najlepšej jakosti dodáva najľavnejšie

Prvá Královohradecká cis. a král. dvornia továreň na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pílnáček,
Hradec Králové, Král. Česke.

Založeno roku 1816.

Solidska ceska krestanska firma.

Pre dôstojne farné urady zvláštne ľavne ceny!

Odporučujeme naším rodinám „Kolínsku Cigóriu.“